ZENDEGI-SALAM
ضمیمه روزنامه خراسان
پنج‌شنبه • ۴ بهمن ۱۳۹۷
۱۷ جمادی الاول ۱۴۴۰ • ۲۴ ژانویه ۲۰۱۹
شماره ۲۰۰۲۱
۱۲۴۴

نگاهی به سیر تحول رایانه‌های اپل به بهانه ۲۴ ژانویه که سی و پنجمین سالروز عرضه اولین محصول مکینتاش است

تک مثل مَک

محمدعلی محمدپور | روزنامه‌نگار

پرونده

خیلی‌ها معتقدند ۳۵ سالگی، سن ویژه‌ای است. بعضی از آن به عنوان بحران یاد می‌کنند و بعضی معتقدند در ۳۵ سالگی، یک فرد باید به ثبات مشخصی در زندگی و شخصیت اش رسیده باشد همچنین معتقدند یک فرد در این سن از نظر ظاهری در اوج زیبایی و پختگی است و البته کم کم باید خودش را برای میان سالی آماده کند اما درباره یک محصول دیجیتال، ۳۵ سال شاید خیلی متفاوت‌تر از این حرف‌ها باشد. امروز ۲۴ ژانویه ۲۰۱۹، ۳۵ سال از عرضه اولین سری از رایانه‌های مکینتاش به بازار می‌گذرد. سی و پنج سالی که برای شرکت اپل با فراز و نشیب‌های فراوانی همراه بوده است البته امروز به خوبی می‌توانیم درباره ثبات و شخصیت پیدا کردن مک صحبت کنیم. می‌توانیم از زیبایی‌ها و پختگی‌هایش بگوییم اما صحبت از بحران ۳۵ سالگی برای این رایانه موضوع پیچیده و دشواری است. هر چند خوب می‌دانیم که اکنون رقابت در عرصه محصولات دیجیتال به چنان سرعت و تغییرات لحظه‌ای رسیده است که کوچک‌ترین اشتباه از سوی یک شرکت می‌تواند به بزرگ‌ترین اشتباهش در بازار رقابتی تبدیل شود. امروز به همین مناسبت نگاهی گذرا خواهیم داشت به آن چه در این ۳۵ سال بر رایانه‌های مکینتاش گذشت.

ورود مکینتاش به خانه‌ها

شاید آن روزی که «مک اولسن»، رئیس شرکت Digital Equipment Corporation با ایده رایانه‌های خانگی مخالفت کرد و گفت: «هیچ دلیلی ندارد کسی بخواهد یک کامپیوتر در خانه‌اش داشته باشد» هرگز فکرش را نمی‌کرد، روزی برسد که رایانه‌ها به جزئی جدایی‌ناپذیر از زندگی هر آدمی تبدیل شوند اما در ژانویه ۱۹۸۴ بود که شرکت اپل با عرضه اولین مدل از رایانه شخصی خود با عنوان «مکینتاش» در عرصه رایانه‌های خانگی، اعلام موجودیت کرد. بدین ترتیب این پیام به تمام جهان مخابره شد که: «از این پس رایانه‌ها به خدمت همه افراد حتی در خانه‌ها درخواهند آمد». البته شرکت‌های مختلفی در آن دوره، تلاش‌هایی در این زمینه انجام داده بودند. مثلا شرکت IBM یکی از این شرکت‌های فعال بود که عرضه رایانه مکینتاش به نوعی اعلام جنگ با این شرکت به حساب می‌آمد، به طوری که «استیو جابز» یک سال پس از عرضه مکینتاش در مصاحبه‌ای گفته بود: «اگر به هر دلیلی، چند اشتباه بزرگ مرتکب شویم و شرکت IBM در رقابت با ما پیروز شود، احساس شخصی من این است که برای حدود ۲۰ سال وارد دوران تاریک کامپیوتری خواهیم شد». بدین ترتیب اولین سری از رایانه‌های مکینتاش در سال ۱۹۸۴ در جریان یک آگهی بازرگانی معرفی شد. در این آگهی، مکینتاش با عنوان «کامپیوتری برای مابقی انسان‌ها» معرفی شد.

سیر تحول مَک

۱۹۸۴

اولین مکینتاش/ شاید مهم‌ترین نوآوری مکینتاش نسبت به مدل‌های مشابه قبلی که توسط سایر شرکت‌ها عرضه شده بود، سیستم عامل گرافیکی آن بود که در دوران سیستم عامل‌های متنی و مبتنی بر خط فرمان، یک نوآوری مهم به حساب می‌آمد همچنین پوشه‌هایی برای ذخیره محتوای دلخواه پیش‌بینی شده بود که در صورت حذف هم به پوشه سطل زباله منتقل می‌شدند. برای اولین بار ماوس به کار گرفته شد که خود انقلابی در فناوری رایانه‌ها به حساب می‌آمد.

۱۹۸۷

نمایشگری با ۲۵۶ رنگ/ دومین نسخه مکینتاش پیشرفت قابل توجهی نسبت به نسخه اول آن داشت. راه افتادن سیستم ماژولار که امکان اضافه شدن لوازم جانبی را به دستگاه امکان‌پذیر می‌کرد از ویژگی‌های جدید این نسخه بود. با این امکان گونه‌های بیشتری از نمایشگرهای رنگی پشتیبانی می‌شدند. به طوری که می‌توانست از ۱۶/۷ میلیون رنگ موجود که امروز می‌شناسیم ۲۵۶ تای آن‌ها را به نمایش درآورد.

۱۹۹۱

اولین مک قابل حمل/ در سال ۱۹۹۱ نخستین محصول از سری پاوربوک اپل با نام PowerBook ۱۴۰ عرضه شد که به معنای واقعی‌اش، اولین نمونه رایانه قابل حمل از سری رایانه‌های مک به حساب می‌آمد. از جمله ویژگی‌های برجسته آن نزدیک شدن صفحه کلید به نمایشگر بود که باعث می‌شد، دست تایپیست در موقعیت بهتری قرار بگیرد همچنین گوی انگشتی به آن اضافه شد که حرکت در نمایشگر را تسهیل می‌کرد.

۱۹۹۸

تولد iMac/ بی‌تردید تولد iMac، فصل جدیدی را برای رایانه‌های اپل رقم زد. اولین نسخه iMac با عنوان G3 عرضه شد که با داشتن نمایشگر ۱۴ اینچی و استفاده از پردازنده نسبتا قوی بسیار به آن توجه شد. شاید آن موقع حرف «i» که در ابتدای نام این محصول آورده شد به عنوان شاخصه‌ای برای نشان دادن اتصال به دنیای اینترنت بود اما بعدها این نام گذاری به روشی عادی برای نام گذاری دیگر محصولات اپل تبدیل شد.

۲۰۰۲

مک با ال سی دی/ در این سال آی مک تغییری پیدا کرد که کاملا آن را از مدل‌های پیش و پس از خود متمایز می‌کرد و آن تغییر هم بهره بردن از نمایشگر ال سی دی بود که مقدمه باریک شدن بیش از پیش رایانه‌های شخصی را به وجود آورد. این نمایشگر که روی پایه‌ای نیم‌دایره نصب می‌شد، شکل و شمایلی به رایانه‌های اپل می‌داد که هنوز هم در طراحی‌ها، ایده برداری می‌شود.

۲۰۱۱

تجهیز به درگاه تاندربولت/ MacBook Pro که در این سال منتشر شد، اولین رایانه‌ای بود که مجهز به درگاه تاندربولت شد که یک رابط سخت افزاری برای انتقال اطلاعات با سرعت بالاست. در این سال فروشگاه آنلاین Mac App Store آغاز به کار کرد تا دریافت برنامه‌ها تسهیل شود. بدین ترتیب دیگر به بسته‌های نرم‌افزاری نیازی نبود کافی بود مردم به این فروشگاه آنلاین بروند و برنامه مدنظر خودشان را از آن دانلود کنند.

۲۰۱۹

اهمیت ماژولار بودن/ ماژولار در لغت به معنی «قابل ارتقا» است. طرفداران اپل بعد از مواجهه با اولین مک پرو همیشه انتظار داشتند که با صرف بیشترین هزینه‌ها، قادر باشند سیستم مک خود را ارتقا دهند ولی عملا امکان‌پذیر نبود. بعد از اطلاعاتی که از کاربران مک به گوش اپل رسید این شرکت تصمیم گرفت تا نسلی از مک را ارائه دهد که سیستم آن قابلیت ارتقا داشته باشد. مک پرو ۲۰۱۹ ماژولار آینده نیز با به همراه داشتن این لغت بدون شک معرف آن است که سیستم آن قابلیت ارتقا خواهد داشت.

استیو جابز، بنیان گذار اپل درباره دلایل پیشرفت این شرکت گفته بود: «وقتی می‌خواهم یک فرد بلندپایه را استخدام کنم، رقابت بالایی وجود دارد. آن‌ها باید واقعا زرنگ باشند ولی مهم‌ترین مسئله برای من این است که آیا آن‌ها عاشق اپل خواهند بود؟ چون اگر عاشق اپل باشند، چیزهای دیگر حل خواهد شد. آن‌ها خواهند خواست بهترین کار را برای اپل انجام دهند، نه بهترین کار را برای خودشان و نه بهترین کار را برای استیو!»

اواسط تابستان امسال بود که ارزش سهام شرکت اپل در بازار از مرز یک تریلیون دلار گذشت و این اولین باری بود که مجموع ارزش سهام یک شرکت در دنیا به چنین سطحی می‌رسید. البته بعد از مطرح شدن جنگ تجاری آمریکا با چین در چند ماه اخیر، ارزش این شرکت بیش از ۲۲۰ میلیارد دلار کاهش یافته و به رقم ۸۳۹ میلیارد دلار رسیده است

منابع: ماهنامه شبکه آفتاب، باشگاه خبرنگاران جوان، دیجیاتو، آچار باز

جدول سخت [شماره ۵۲۸]

افقی:
۱ – عامل انتقال صفات ارثی – سوره پنجاه و دوم – پرسش – چند ذره – از خط‌های زیبای اسلامی ۲ – همسایه تفرش و اراک – فهرست جامع دارو های مورد تأیید هر کشور – اشتباه ۳ – گاز نجیب سبک – گیاهی علفی از خانواده مرکبات – مکافات عمل – فردای دیروز ۴ – مقام و رتبه – هنگام ورود به جایی گفته می‌شود – کسی که برای خود وکیل معین کند – بسیار مهربان ۵ – بلندترین قله آلاسکا – فیلمی ساخته کریستوفر نولان – لانه پرندگان ۶ – کلیدی در موسیقی – مجموعه قوانین چنگیز خان – پابرجا – محکم و استوار – جای پا ۷ – دراز کردن – ملامت و سرزنش – از تفریحات مهیج در سواحل دریا ۸ – بدذات و خبیث – خواهش‌های نفسانی – ایالتی در آمریکا – معدن ۹ – پایتخت سنگال – نمایش نامه – درخت صنوبر – نوعی دامن زنانه ۱۰ – هر یک از نشانه‌های نوشتاری – خارج از برنامه معمول – زیست‌شناس فرانسوی و صاحب نظریه تکامل موجودات زنده ۱۱ – خون بها – غزل سرایی – آسان – بسیار درخشان – نفس خسته

عمودی:
۱ – موفق‌ترین نمایشنامه نویس مکتب کلاسیسم فرانسه و خالق اثر ایفی ژنی – مجازات شرعی ۲ – نغمه و ترانه – ناشناخته ۳ – تصور و خیال – از تیم‌های باشگاهی فوتبال اسپانیا ۴ – گل و خاک – درود و تحیت ۵ – تعجب زنانه – آحاد – کاهش تدریجی ۶ – دوره تجدید حیات اروپا – بادگلو ۷ – تونل – ابریشم خام ۸ – ساخته شده از خاک رس – گرز آهنین ۹ – باران تند و شدید – قسمت‌های آغازین ۱۰ – مخفف اگر – شکم – از اعمال حجاج در مکه ۱۱ – بسودن – چکاندنی در تفنگ – بی‌نظیر در نوع خود ۱۲ – طمعکار – تعجب ۱۳ – تیزهوشی – سنگ‌های قیمتی و زینتی ۱۴ – سطح چیزی – سقط جنین ۱۵ – عقیق سلیمانی – از تجزیه فلدسپات‌ها حاصل می‌شود ۱۶ – قوی و نیرومند – جریان متناوب برق – حرف ندا ۱۷ – همسر اسکندر مقدونی – میانه بدن ۱۸ – زرد کم‌رنگ – ضعیف و لاغر ۱۹ – شهر سربداران – در کبد تولید می‌شود ۲۰ – مسیر ارتباطی برای تلفن – سخن صریح و مخالفت‌آمیز

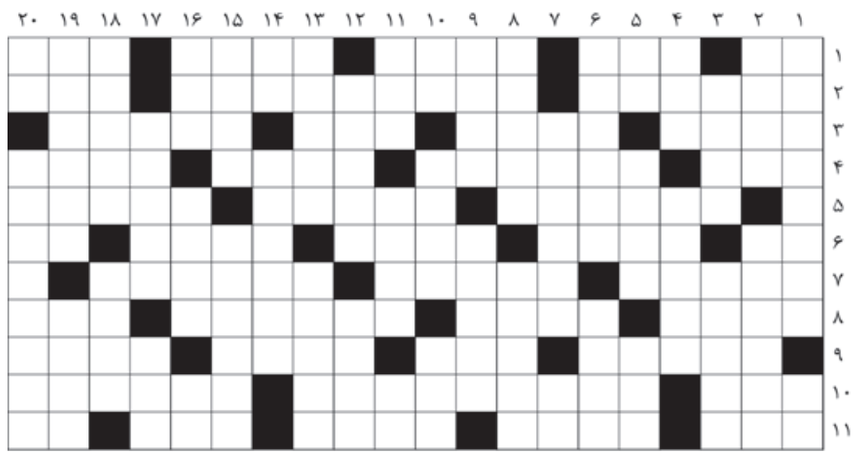

طراح جدول: بیژن گورانی

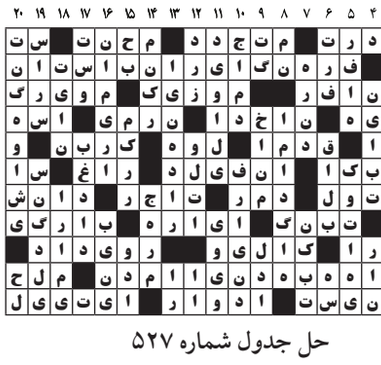

حل جدول شماره ۵۲۷

جدول متوسط [شماره ۷۳۱۷]

افقی
۱ – نامی دخترانه – شهری در مازندران – بندری باستانی در بوشهر ۲ – واحد سطح – آسمان – سنخیت – خروس مازنی – پسوند شباهت ۳ – بالاپوش مردانه – هنر فرنگی – رساله – ستیزه و جدل – دریاچه حمام ۴ – باب روز – ریزه چوب – حرف دهن کجی – دودمان – گیسو ۵ – ناب – رج – شفیره – واحد نظامی ۶ – موثر – جد – مکان – پارچه دریایی – ایستا ۷ – پَست – فدراسیون جهانی کشتی – قطار – بعید ۸ – دشمن سخت – منطقه ای در قدیم که مرکز خلافت امویان بود – از ماهیترون – نامی ترکی به معنی جاوید – عدد ماه ۹ – قرض – چراگاه ایلات و عشایر – زشت – لطیف – دارو ۱۰ – عامل انتقال وراثت – همچنین – رشید – پیشه – نت استمرار ۱۱ – قلب قرآن – جنبش مردمی اهالی باشتین علیه مغولان – سرزمین جنگل‌های تایگا

عمودی
۱ – داروشناسی ۲ – عبور و مرور – آگاه ۳ – خنک ۴ – دور دهان – چکه – ساز شاکی ۵ – پیوسته – از شهرهای اصفهان ۶ – نظرات – سرحد ۷ – آداب و رسوم خاص در پذیرایی‌های مهم و رسمی ۸ – گریز – ارشاد – خشکی ۹ – تفسیر اوستا به زبان ساسانی – غم و اندوه ۱۰ – نفی کننده – رودخانه شمال تهران که وارد سد لتیان می‌شود ۱۱ – غلبه – پدر شعر نو ۱۲ – از درندگان – فن ۱۳ – اسب آذری – آقایی – مادر لر ۱۴ – دریانوردان ۱۵ – بیم – الحاد ۱۶ – نسل – نامی که اروپاییان به دمشق داده‌اند ۱۷ – حرف تردید – افرادی که برای پر کردن فضاهای خالی کادر و افزایش زمان فیلم از آن‌ها استفاده می‌شود – زادگاه رازی ۱۸ – ایستگاه قطار ۱۹ – ایالتی در هند – کشوری باستانی در بین النهرین ۲۰ – چراغی که برای هدایت کشتی‌ها در بندرگاه نصب می‌کنند

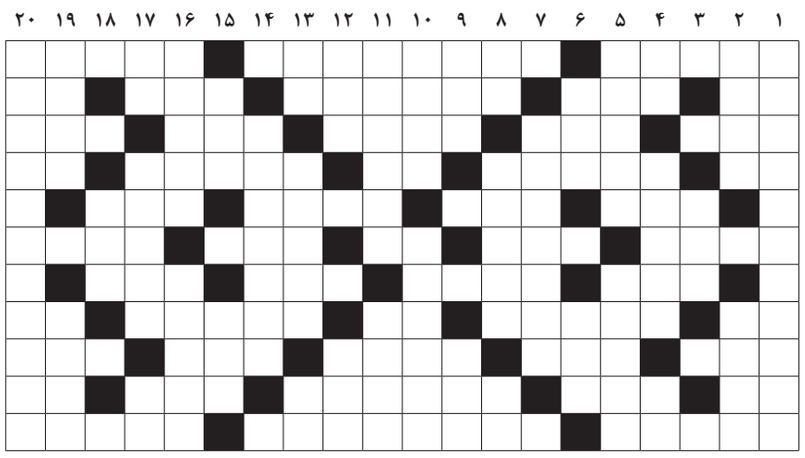

طراح جدول: مریم احمدی

حل جدول شماره ۷۳۱۶